

Kap 84 : Prinsessan Ingrid av Sverige (1910-2000).

Prinsessan Ingrid Victoria Sofia Louise Margareta av Sverige, föddes den 28 mars 1910 på Stockholms slott och avled den 7 november 2000 på Fredensborgs slott, Danmark. Fadern var kronprinsen av Sverige Gustaf (VI) Adolf (1882-1973). Modern var den engelska prinsessan Margareta av Connaught (1882-1920). Den 24 maj 1935 gifte hon sig med kronprins Fredrik av Danmark-Island (1899-1972), och fick med honom tre döttrar.

Litteraturen om Ingrid är huvudsakligen om hennes danska tid. Det finns sex längre biografier & bildkrönikor (Mentze & Friis red. 1955; Sabroe 1970; Poulsen Precht red. 1995; Thomas 1995; Bistrup 1997; Herman 1997; Østlund 2000; Buchwaldt & Rosvall 2010; Lundgren 2010), hon förekommer i krönikorna (Elgklou 1978: ss. 195-198; DBL 1979; Ohlmarks 1979: ss. 130-131; Ravnbøl m.fl. 1993; Skott 1996: ss. 268-276; Sundberg 2004: ss. 262-263; Lindqvist 2010: ss. 121-122; Norlin 2015: ss. 251-254) & det finns två intervjuböcker (Wolden-Ræthinge 1996: ss. 12-38; Wolden-Ræthinge 1999).

*

Ingrids uppväxt var i början som brödernas. Hon hade samma engelska barnsköterska Agnes Wiltshire, "Nana", och en fransk guvernant Mlle Pierrette. Med tjänstefolket talade hon svenska. Inom familjen talade hon engelska. Ht 1917 började hon i slottsskolan i en parallellklass till bröderna. Klasskamraterna valdes ur föräldrarnas bekantskapskrets: Hälften var adliga, hälften borgerliga. Mamma Margareta gjorde det slutliga urvalet. Den tänkta lärarinnan Auda Alm-Eriksson fick spanska sjukan så brodern Bertils kindergartnarlärarinna Elsa Stenquist tog inledningsvis över undervisningen. Lika bra det eftersom ett par av flickorna bara var fem år & fick byta till Bertils klass. Förutom att lära sig läsa & skriva fick flickorna undervisning i rytmisk dans för Anna Behle, piano- & teaterlektioner. Det finns ett mycket spritt fotografi av Ingrid från den här tiden klädd i Isadora Duncan-stil – antik tunika & blommor i håret.¹ Klasskamraten & väninnan Eva Hallin (g. Dyrssen) berättar:

Vi var 6-7 elever i klassen, antalet varierade genom åren, men det var endast flickor i vår klass. Undervisningen följde den normala läroplanen i Sverige utom när det gällde utländska språk, där tyska eller engelska var ett krav. De kungliga barnen behärskade redan engelska som sitt modersmål, då deras mor var född engelsk prinsessa, och tyska var inte speciellt populärt 1917. I vår klass läste vi därför franska. Det kunde ses som ett ställningstagande under första världskriget och bättrade inte på förhållandet mellan den engelskfödda kronprinsessan och hennes tyskfödda svärmor, drottning Victoria. Till skillnad från prinsarnas skoltid i Slottsskolan, som varade 4 år för att sedan fortsätta på Lundsberg eller Beskowska fram till studenten, så undervisades vi flickor i 9 år. Det ansågs inte vid denna tid att studentexamen var nödvändig för flickor. ...

I skolan hade vi mycket roligt. Själv började jag [Eva Hallin] Slottsskolan först andra terminen i ettan och klassen bestod då av prinsessan Ingrid (Sessan, som vi skolkamrater kallade henne), Marie-Louise af Petersens, Monica Frisk, Stina-Brita Wachtmeister, Astrid von Rosen, Maud Helling, Kerstin Svenilsson och mig. Maud och Kerstin slutade efter en tid och Brita Laurin började strax därefter. [Cecilia von Horn nämns också.]

¹ Alm-Eriksson 1932; Lidbeck 1989; Hauffman 2000.

Lärarna hette Ingrid Bolin, Gertrud Engström kallad Engan och Sigrid Hjorth kallad Hjortan. Vår lärarinna i franska hette Jeanne Rouiller och var rektor vid Franska skolan. ... [Ingeborg Wollin nämns också.]

Lunchrasten var hela en och en halv timme och vanligtvis intog vi lunchen hos varandra. Oftast var det dock hos Monica Frisk på Strandvägen eller hos Marie-Louise af Petersens vid Blasieholmstorg, eftersom de bodde närmast. Mammorna väntade med vackert dukade bord med silver, servetter och allt som sig bör. Sessan däremot gick till matsalen en trappa ned i Slottet och åt. Ibland tyckte vi lite synd om henne som inte fick springa med oss andra ut på stan. ...

När vi efter nio år slutade slottsskolan sökte fem av oss in i Afzelius' skola för flickor vid Floragatan för att erhålla betyg i samtliga ämnen och få giltiga avgångsbetyg enligt den normala läroplanen. Vad som saknades var betyg i tyska eller engelska. Det blev ytterligare två skolår.²

[Ingrid påstås ha lidit av dyslexi: läshastigheten var låg & hon hade problem med matematiken. Jag har dock inte kunnat verifiera uppgifterna. Hon tyckte om historia & läste historiska biografier, särskilt om sin anmoder drottning Victoria.³]

Kusinen Lennart har beskrivit henne ett sommarlov på Sofiero denna tid: ”Hon förmedlade och försvarade [sin lillebror Bertil], när hennes äldre bröder blev för svåra, och vi hade stor respekt för henne. Hon var ensam flicka mot alla pojkarna, men hon klarade för det mesta av oss genom ett bestämt uppträdande och en förmåga att plocka fram en allt avväpnande moderlighet, som gjorde henne oåtkomlig. Hon lekte gärna med oss, även vilt och stridslystet, om vi var på det humöret, och smög med oss som spöke över vinden på Sofiero. Mest höll hon sig nog till sin stora lekstuga med ett välinrett kök, där man kunde laga riktig mat.”⁴

Ingrid tycks ha slutat slottsskolan i samband med konfirmationen den 1 april 1926. Därefter läste hon konsthistoria, allmän historia (Karl XII skall ha varit hennes favorit), en kurs i statsvetenskap, fortsatte med sina franskstudier (förmodligen konversationsövningar) & bodde sommaren 1929 inneboende hos en fransk familj i Tours. Ingrid var mycket tacksam för det arbete Rouiller lade ned på henne och brukade närvara vid Franska skolans terminsavslutning. I samband med äktenskapet 1935 lärde hon sig danska. Senare i livet italienska. Sommaren 1928 tog hon körkortet. Året därpå några flygktioner. Våren 1930 var hon i Rom för att gå på museer. Hösten samma år gick hon en sjukvårdskurs på Röda Korset, våren därpå en kurs i barnavård (?) & hösten Jenny Åkerströms matlagningsskola. Fritiden red hon, skinnade, åkte längdskidor, rastade sina hundar, spelade golf & tennis. Liksom sin mor var hon intresserad av syslöjd & blomsterarrangemang. Sommarsäsongerna tillbringade hon i London, där hon bodde hos sin morfar, bjöds på baler & middagar och närvarade vid hästkapplöpningar, polo-turneringar & societetsevenemang, alltid övervakad av någon hovdam.

Ingrid påstås ha tagit illa upp när fadern 1923 gifte om sig med Louise Mountbatten. 1920-1923 hade hon faktiskt varit Sveriges första dam under tiden som drottning Victoria var utomlands, varit ensam om faderns gunst & ständig omslagsflicka på veckotidningarna. Nu fick hon rätta in sig i ledet. Sigvard & Carl Johan påstår i sina memoarer att hon inte gjorde det godvilligt, men det finns få detaljer. Hon påstås efter 1923 ha tytt sig till prinsessan Ingeborg (1878-1958) som ett moderssubstitut. Mycket passande i så fall eftersom Ingeborg var hennes blivande svärfar Kristian X:s syster.

² Dyrssen 2006: ss. 55-67.

³ Bistrup 1997: s. 34.

⁴ Bernadotte, 1966: ss. 83-85.

Ingrid hade "ärvt" insamlingsorganisationen Margaretaklubben efter sin mor. Denna var uppdelad på aktiva & passiva medlemmar. De aktiva skötte det organisatoriska. De passiva bidrog med pengar. 1931 bildade Ingrid och väninnorna Margaretha d'Otrante & Eva Hallin en syförening, Ingridklubben. I början var medlemmarna en flicka från varje församling som utsågs av diakonissorna och som samlades måndagar 18-20 på slottet. Klubben växte sig så småningom ur huset och fick egna lokaler på Norrlandsgatan 17. Produktionen såldes på basarer till förmån för De dövas väl och andra organisationer.

1931 fyllde Ingrid 21 år. Hon fick frågor om vad hon tänkte bli. "Gifta mig ska jag, för det är ju det enda jag kan bli", var svaret.⁵ Dessbättre för henne var danske kronprinsen Fredrik (IX) (1899-1972) i behov av en prinsessa i hennes ålder. Hans tidigare förlovning med prinsessan Olga av Grekland & Danmark hade nämligen brutits. Fredrik & Ingrid kände varandra sedan barnsben, men det förefaller ha varit ett resonemangsäktenskap. Fredriks "kravspecifikation" är mycket citerad:

Ingen sentimental kvinna för mig, men däremot en förständig, modern människa med allmänna intressen, en harmonisk kvinna som är både modern och konservativ. Så tänker jag mig min tillkommande. För mig som kronprins av Danmark är det självklart att jag väljer en brud som är född prinsessa. Det är självklart att jag gör mitt val enligt grundlagen.⁶

Oktober 1934 och fem månader framåt var Ingrid, hennes far, svärmor & bror Bertil på en rundresa i främre Orienten: Grekland-Turkiet-Syrien-Irak-Iran-Palestina-Egypten-Etiopien. Hennes "finishing-school". Ingrid & Fredrik brevväxlade. Den 29 januari 1935 var sällskapet tillbaka i Stockholm. Den 15 mars eklaterades förlovningen. Den 24 maj stod bröllopet.

Ingen av de två var någon spirituellt sällskapsmänniska. I officiella sammanhang hade Ingrid en reserverad "kunglig" hållning som väckte kritik. I det privata var hon dock en pratkvarn & besserwisser. En väninna påstod att hon hade ett »ett sunt förnuft som närmade sig genialitet», vilket man nog inte ska tro på. Ingrid är faktiskt upphovet till svenska kungahusets två största skandaler: (1) Det var genom Ingrids försorg som brodern prins Gustaf Adolf den 24 oktober 1931 sammanfördes med prinsessan Sibylla, vars far var en av Tysklands ledande nazister. (2) Ingrid satt med vid den audiens den 28 november 1933 då Gustaf V tog emot Kurt Haijby och det var hon som övertalade sin farfar att behandla denne välvilligt, vilket uppenbarligen gav Haijby idéer.⁷ Dåligt omdöme är nog bara förordet.

*

Ingrids tid som dansk kronprinsessa 1935-1947 hade likheter med prinsessan Lovisas tid som kronprinsessa 1869-1906: Hon födde barn, bedrev välgörenhet, hade konstnärliga intressen (=trädgårdskonst) & besökte Sverige när hon behövde andrum. Tiderna hade dock förändrats. Hon behövde inte som Lovisa stånga sig blodig mot den danska hovetiketten, men det dröjde länge innan folket accepterade henne som "dansk". Var hon hörde hemma blev något av en fix idé. Efter ankomsten satte hon sig i skolbänken tre gånger i veckan ett år för att lära sig danska språket & historien. Lärare var lektor Ellen Hartmann (1895-1982) som gjort sig känd för att undervisa danskar i svenska. Ingrid var angelägen om att inte låta för stiltad utan

⁵ Prinsessan Ingrid fyller 21. Vecko Journalen 1931:13, s. 28.

⁶ Lundgren 2010: s. 26.

⁷ Se bilaga 4.

lyssnade mycket på radio, läste tidningar och började så snabbt som möjligt tala danska med omgivningen. I grunden påstås hon dock ha förblivit svenska. Som bevis för det brukar anföras hennes oförmåga att förstå dansk humor. Som framgår nedan kände hon sig dock snarare som en engelska.

Fredriks umgängeskrets bestod huvudsakligen av sjömilitärer och som vanligt söps det något alldeles ohyggligt. Ingrid påstås ha fått Fredrik att dra ned på spriten, men det dröjde till ett möte 1950 där Ingrid & andra närstående framförde kritik av hans beteende under officiella middagar.⁸ Vännernas kvinnor var heller inte i Ingrids smak, och hon skaffade sig ett alternativt mera kultiverat umgänge. Hennes hovdamer kronprinsesstiden var grevinnorna Sybille Reventlow (1912-1998; hovdam 1936-1941; 1941 g. Bruun; 1952 privatsekreterare) & Ebba Busky-Neergard (1916-2008; hovdam 1942-1954). Neergard var utbildad fotograf & gjorde sig känd för sina kungliga ”familjebilder”. Ingrid tog hedersuppdrag, utövade välgörenhet, engagerade sig i kulturlivet & representerade:

- Ingrids första engagemang var som beskyddare av flickscouterna. Det fanns 10 olika organisationer. Ingrids organisationer var ”Det Danske Pigespejderkorps (de blå) og KFUK-spejderne i Danmark (de grønne)”. Hon avlade proven, och den 21 februari 1936 tog hon scoutlöftet. Prinsessan Sibylla gjorde vid denna tid samma sak i Sverige. Budskapet passade deras ställning: Kvinna, ungdom, klasslöshet. 1939-1965 var hon även ordförande i samlingsorganisationen ”Pigespejdernes Fællesråd” (danska flickscoutrådet). Verksamheten pågick även under 2:a världskriget men för säkerhets skull utan uniformer. Flickscoutrådet var en utmaning eftersom de blå & de gröna (enligt vad Ingrid meddelade döttrarna) var som hund & katt: Hedningar stod mot missionärer.
- Parets sommarslott Gråsten var beläget i södra Danmark på gränsen till Tyskland (i Sönderjylland ≈ Nordschlesvig). Området hade gått förlorat i dansk-tyska 1864 men återbördats 1920. Landsändan var fattig och den socialdemokratiske riksdagsmannen Jens Peter Nielsen (1873-1952) hade hoppats få överta slottet som barnhem. I stället åtog sig Ingrid att beskydda barnhemsverksamheten. 1939 inrättades ”Fonden för kronprinsesse Ingrids Feriehem for Sønderjyske børn” (”Ingridfonden”). Nielsen hade ett revolutionärt förflutet (Lenin hade 1917 övernattat i hans bostad) och han kom att bli något av Ingrids folkliga alibi.
- Slottet var nedgången och Ingrid lade ned mycket energi & även egna pengar på att sätta det i stånd. Trädgården blev mycket känd för sin blomsterprakt i samma stil som moderns trädgård på Sofiero. Även Ingrid planterade tätt & ”målade” med blommor. Hon kom drottningtiden att engagera sig i renoveringen även av de övriga slotten. Renoveringen av Fredensborg slott blev mycket omtalad, och det var där Ingrid bodde vid tiden för sin död.
- Fredriks far var sällan utomlands. Det överlät han på sonen & sonhustrun. 1937 invigde de Danmarks paviljong på Parisutställningen, 1938 besökte de Island, 1939 invigde de Danmarks paviljong på världsutställningen i New York, träffade Roosevelt, reste runt i ”danskbyggderna” & fick varsitt hedersdoktorat vid Southern California University.

⁸ Thomas 1995: s. 112.

Den 9 april 1940 besatte tyskarna Danmark & Norge för att inte ge engelsmännen något europeiskt brohuvud. Fredrik & Ingrid stannade kvar i Danmark under ockupationen, visade sig då och då på stan, vägrade ta avstånd från motståndsrörelsen & satt det sista krigsåret i något som liknade husarrest. Under tiden födde Ingrid tre döttrar, men ingen son. Eftersom Danmark hade agnatisk tronföljd var arvsföljden att kronprins Fredrik (IX) (1899-1972) stod först i tur & därefter hans bror prins Knud (1900-1976) som hade två söner. Av okänd anledning ändrades tronföljden 1953 till att bli kognatisk, samtidigt som Knud retroaktivt utgick ur arvsföljden. Beslutet togs genom en grundlagsändring & en folkomröstning. Fredrik påstås ha vägrat acceptera beslutet, men gett sig inför Ingrids övertalning. Det har dock inte gått att verifiera. Dottern Margrethe har avfärdat det som rykten.⁹ Det som gått att verifiera är att prins Knud, hans familj & efterlevande kompensades ekonomiskt för att ha av sagt sig arvsrätten.¹⁰ Att det varit ett diskussionsämne i familjen förefaller även säkert.

Sabroe (1970: ss. 16-19) förklarar det som en politisk kupp av statsministern Erik Eriksson. Denne ville ändra i grundlagen – avskaffa landstingen & det danska överhuset – vilket krävde en folkomröstning med minimum 45 % deltagande. Ett första försök 1939 fick majoritet men stupade på att deltagandet bara var 44.46 %. 1953 gjorde Eriksson ett nytt försök med Ingrids småprinsessor som dragplåster. Denna gång gick det vägen med ett deltagande på 45.76%. ”Dragplåstret”, Ingrids tre döttrar, var:

1. Margrethe (II) (1940-), drottning av Danmark 1972-, gift 1967 med fransmannen Henri-Marie-Jean André de Laborde de Monpezat (1934-). De har två barn.
2. Bendedikte (1944-), f n elva i tronföljden, gift 1968 med tyske prinsen Richard av Sayn-Wittgenstein-Berleburg (1934-). De har tre barn.
3. Anne-Marie (1946-), drottning av Grekland 1964-1973, gift med den numera detroniserade kung Konstantin II av Grekland (1940-). De har fem barn.

Vintern 1946/47 skrev Ingrids bror Sigvard en smickrande tidningsartikel om Ingrids tid som hustru, mor & dansk kronprinsessa:

På den mest harmoniske måde kompletterer de hinanden, og man mærker straks, man ser dem sammen, at dette er et ægteskab i dets oprindelige forstand. Kronprinsesse Ingrids personlighed kan bedst karakteriseres som kronprins Frederiks modsætning. Hvis hans store fortjeneste er hans mandighed, så er hendes til gengæld hendes ægte kvindelighed. En kvindelighed, som dog ikke må sættes i forbindelse med svaghed, falden til føje og vankelmodighed, men tværtimod snarest må betegnes som det modsatte af disse karakteregenskaber. En ubøjelig vilje, en medfødt retfærdighedssans og en del sund stædighed - blandet med denne kvindelige mildhed og charme. En lige så ualmindelig som fascinerende kombination.

Det, jeg beundrer mest hos min søster, er imidlertid den konsekvens, med hvilken hun er gået ind til sin opgave, nemlig at være kronprinsesse af Danmark, og hendes målbevidste arbejde for at blive dansk. Thi at dette er en bevidst og afgjort stræben og et hårdt arbejde - det ved jeg. I begyndelsen var det måske bare en frase, når jeg hørte hende sige: Jeg er dansk og føler mig som dansk - men nu kan man høre, at der ikke

⁹ Kaarstedt 1977; Geoffrey Dodd. "Ending King Frederik's opposition to female succession." Times [London, England] 27 Aug. 1977: 16; "Queen Ingrid of Denmark." Times [London, England] 8 Nov. 2000: 25; Dyrssen 2006: s. 72.

¹⁰ Bjørn, 2001: ss. 250-251.

mere er nogen tvivl om, at det kommer fra hjertet, når hun under et besøg i Sverige siger: Jeg skal rejse hjem til Danmark.

Og døtrene er tre små gennemdanske pigerer, som er opdraget til at blive lige så danske som deres forældre, og de er lykkelige, at de får lov til at vokse op i et hjem, som virkelig er et hjem. Thi et mere harmonisk hjem må man lede længe efter. En atmosfære af lykke og hygge slår imod en allerede ved indgangen. Her har den danske gemtylighed og den svenske stilfuldhed indgået en fuldendt forening. Man kommer ikke ind i et slot – men til et sted, hvor to mennesker, der holder af hinanden, har slået sig ned, fået børn og skabt et hjem, gennemtrængt af glæde og tilfredshed. De tre yndige småpiger giver det liv og gør familielivet fuldendt.

Jeg husker en gang i vinterens løb, da jeg kom til Amalienborg Slot fra en rejse sammen med Kronprinsen. Allerede langt oppe fra trappen hørte man et jublende: Far! Far! - og gennem alle de store sale kom lille Margrethe styrrende og kastede sig om halsen på sin far. Det var så spontant og hjerteligt - og betegnende for det vidunderlige forhold, der råder mellem forældre og børn.¹¹

Uppenbarligen förväntades Ingrid av sin omgivning att kvadrera cirkeln: Mild men hård. Folklig men drottninglik. Dansk men trogen sitt ursprung. Modern men konservativ. Det gick sisådär. Ingrid mörkade sitt liv för att inte orimligheterna skulle bli alltför uppenbara.

*

*Jag är som jag är,
för hur skulle jag annars vara?
Änkedrottning Ingrid av Danmark*

Den 21 april 1947 blev Ingrid drottning av Danmark. Island hade passat på att bryta sig loss under kriget. Grönland var fram till 1953 en koloni men fick därefter samma status som Färöarna. Familjen gjorde inledningsvis en eriksgata genom riket, vilket togs väl upp. Ingrid fortsatte sitt liv ungefär som förut. Hon representerade. Hon arbetade med scoutverksamheten, Sønderjylland-hemmen & slottsrenoveringarna. Hon beskyddade danske diakonissestiftelse, danske kvinders beredskap (dkb), hjerteforeningen, landsforeningen mot børnelammelse (polio), rigsforeningen til gigtens bekæmpelse, børneringen, landsforeningen bedre høreelse, landsforeningen evnessvages vel, ensomme gamles værn (egv), danske Røde Kors, Århus studenter-sangare, det grønlandske selskab, Vallø stift & Vemmetofte kloser. Hon skapade tre nya fonder: Dronning Ingrids romerske fond til humanitære og kulturelle formål, Kong Frederik og dronning Ingrids Fond til humanitære og kulturelle formål & Det Kongelige Grønlandsfond.¹² Hon samlade konsthantverk, i synnerhet keramik, som hon ställde ut.

Som nämnts var Ingrid & Fredrik två mycket olika personer. Dottern Margrethe beskrev sin mor som mera analytiskt lagd, sin far som mera spontan. Fredrik är dock så summariskt beskriven att det är svårt att uttala sig om honom. Fram till äktenskapet skall han ha levt ett bekymmerslöst ungarliv. Därefter försökte han anpassa sig till en kunglig roll som han i grunden var ointresserad av. Det mest positiva omdömena handlar hans stora musikintresse. Äktenskapet tycks med tiden ha fallerat och Ingrid tillbringade mycket tid i Italien. Några detaljer finns inte, men ett tomrum i skildringarna.

¹¹ Sigvard Bernadotte. [Om kongen og Dronningen.] Tidens kvinder, vintern 1946/47? I: Hansen 1947: ss. 172-174,228-232; Bistrup 1997: ss. 134-135.

¹² DBL 1979; Thomas 1995: s. 85.

Sammanfattningsvis tycks Ingrid i egenskap av ”folklig” drottning ha lagt Danmark, Färöarna & Grönland för sina fötter. Grönlandsministern A C Normann (gammal republikan) berömde hennes taktkänsla, charm, klokskap & värme:

Jeg var selv vidne til, hvorledes disse egenskaber udfoldede sig levende på kongeparrets sidste rejse til Grønland, når selv sent om eftermiddagen alle vi, der udgjorde følget, ligesom også kongen var trætte, fortsatte dronning Ingrid med en tilsyneladende helt uudtømmelig energi at blande sig med mennesker, hvor disse var forsamlede, at tale længe med voksne og børn og lytte til deres problemer og på samme måde var det, når vi besøgte institutioner for børn, syge og gamle, ingen glemtes, intet værelse blev overset og alle deltagerne vil huske, da skibet en dag skulle lægge til en af havnene, hvor en vældig menneskemængde havde samlet sig ved den tæt flagsmykkede havnekaj. Blandt de mange småfartøjer og kanoer, der her som alle steder kom ud for at hilse kongeparret og skibet velkomment, dukkede pludselig en båd, en konebåd af den helt originale type, en af de allersidste på Grønland, op mellem de andre. Den roedes af 6 kvinder i nationaldragter, og på toften sad en gammel mand med et langt, hvidt skæg.

Det var en nær ven af Knud Rasmussen, og han var vist nok også i familie med Knud.

Så snart dronningen havde fået øje på båden, sagde hun intuitivt: "Den vil jeg sejle ind med". Båden vinkedes hen til skibets lejder, og dronningen steg om bord i den og satte sig ved siden af den gamle. Med en orkan af begejstring modtog folkemængden ved kajen dronningen, endnu før chaluppen med kongen og følget havde nået havnen.

Men alle kender jo dronning Ingrid. Hun er simpelthen Danmarks betydeligste dronning hidtil. Og selv den mest ortodokse republikanere, jeg har talt med, beundrer hende.¹³

Ingrids eftermæle är splittrat. Hon var omtyckt, men ingen visste egentligen något om henne, utom att hon var en organisatorisk begåvning. 1996 & 1999 intervjuades hon & döttrarna om sitt liv utanför offentligheten. Döttrarna var samstämmiga i att Ingrid var som besatt av sin mor Margaretha & av sin svensk-dansk-engelska bakgrund:

Jeg har nok altid, mere eller mindre bevidst, været inspireret af min mors haveglæde, og dermed engelske haver. Det er godt at have noget smukt både at se på og opleve. Det betyder meget. Det er noget med en harmoni. Og jeg tror at harmoni er noget af det vigtigste i livet. Måske havde jeg den indstilling fra min mor, men min mor var væk, og det er jeg nok aldrig kommet over. På sin vis er det jo at miste sådan set alt i livet. Efter min mor døde var intet så harmonisk som det havde været. Det var ikke bitterhed, det var sorg. På en måde er det aldrig gået over. Hun var et meget specielt menneske. Exceptionel. Hun var helt enestående. Det har været et mål at prøve at leve op til. Mere end jeg selv vidste om det dengang - jeg var jo kun ti år. Når jeg ser tilbage på det, så har det nok været det. Et ideal. Et idol. Det har sikkert ligget i mig hele tiden, tror jeg. Min mor lever dagligt i min erindring. Uden at jeg har tænkt over det, har man en ledsager hele livet. Et slags sammenligningsgrundlag for de mennesker, man møder senere.¹⁴

Store dele af min ældste datters uddannelse tog hun selv initiativ til men det, at hun kom i engelsk skole, det var nok min ide. For det første fordi jeg syntes det var nødvendigt at hun kunne sproget, og for det andet ønskede jeg for hende, få den

¹³ Normann, A C. I: Bjørn, 2001: s. 248.

¹⁴ Wolden-Ræthinge 1999: ss. 48-50.

oplevelse, jeg aldrig selv fik, men meget gerne ville have haft. Jeg gik jo aldrig nogensinde i en skole. Jeg ville så gerne i netop en engelsk kostskole, det ville have passet mig ind, at det ville være dejlig. Måske var det for at opsøge min mors bakgrund. Måske var det for at få bekræftet det engelske særpræg, der ligger i ordet wise, en menneskelig klogskab, som ligger dybt i den engelske mentalitet. En tolerance, som får dem til at acceptere livets hele skala. Og wise, det syntes jeg min mor var. Men det blev ikke til noget. Jeg skulle opdrages på svensk. Men jeg blev jo ikke ved med at være svensker alligevel.¹⁵

För att uttrycka det mera brutalt. Bernadotternas uppkomlingsmonarki var inte god nog för Ingrid. Hon räknade hellre sina anor ifrån huset Windsor & drottning Victoria av England.

¹⁵ Wolden- Ræthinge 1996: s. 25.